37. HADİS

DİLİ KORUMAK

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:

« مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيَقُلْ خَيْرًا ، أَوْ لِيَصْمُتْ »

Hadisin Türkçesi

Ebû Hüreyre radıyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre Nebî sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

"Allah'a ve ahiret gününe inanan, ya hayır söylesin ya da sussun."[37]

Açıklamalar

Allah'a ve ahiret gününe inanan kimselerin engin bir sorumluluk duygusu taşıdığı açıktır. Hepimizin bildiği gibi disiplin, ahiret sorumluluğu ile yakından alâkalıdır. Hesaba, ceza ve mükâfata inanmış bir insan, hesap günü mahcup olmamak için öncelikle diline sahip olacak ve hayatını daha dikkatli yaşayacaktır. Hadisimizde dili korumanın; ya hayır

37 Riyâzü's-Sâlihîn, Hadis No:1514 (Buhârî, Edeb 31, 85, Rikak 23; Müslim, Îmân 74, Lukata 14. Ayrıca bk. Ebû Dâvûd, Edeb 123; Tirmizî, Kıyâmet 50)

Açıklamalar

söylemek ya da sükût etmek gibi iki yolu olduğu bildirilmektedir. Her sorumlu insanın, iyilik ve hayır olduğu açıkça belli olan sözlerin dışındaki tüm sözlerden dilini koruması uygun olur. Hatta yerine göre konuşmanın ve susmanın eşit bir durum arzetmesi halinde, susmak sünnettir. Çünkü mübah bir söz bile bazen haram veya mekruh bir durumla neticelenebilir. Halkımızın "Korkulu rüya görmektense uyanık durmak yeğdir" dediği gibi, böyle muhtemel bir tehlikeden uzak kalabilmek için sükût etmek daha akıllıca olur.

Şuna da işaret edelim ki hayır söylemek veya sükût eylemek, imanın aslının değil, olgunluğunun göstergesidir. Hadisimizin ifadesi, ya doğru konuşmak veya susmak konusuna son derece dikkat edilmesini tembih maksadına yöneliktir.

"Allah'a ve ahiret gününe inanan" diye başlayan daha birçok hadis bulunmaktadır. Bu, Resûl-i Ekrem Efendimizin bir eğitim ve irşat üslubudur. Bu üslubun, ehemmiyetine binâen dilin korunması konusunda da kullanıldığını görmekteyiz.

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Peygamber Efendimiz konuların özelliklerine göre üslup kullanır.
2. Hayır söylemek veya sükût eylemek, Müslüman'ın ağız disiplinin gereği ve iman bakımından olgunluğunun göstergesidir.
3. Konuşmanın veya susmanın hangisi hayırlı ise, onu yapmak gerekir. Eşitlik halinde susmak sünnettir.